

[Landbrugsministeren.]

meget større, end man tænkte, dengang man gennemførte Smørordningen; men det har selvfølgelig ogsaa medvirket til, at man ikke har kunnet holde det Forbrug af Smør herhjemme, som vi vilde have kunnet holde, hvis vi havde undgaaet at paalægge denne Afgift. Hvis man derfor gaar ind i det ærede Medlem Hr. Krag's Tankegang, at man skal øge Hjemmeforbruget af Smør her i Danmark, saa er det givet, at den Smørordning, vi nu har, ikke virker tilfredsstillende, idet den sikkert enten formindsker Forbruget eller i alle Tilfælde ingenlunde forøger det.

Smørordningen har en anden uheldig Virkning, idet Bestemmelsen om Afgiftsbetalingen sammenholdt med det Forhold, at Landmændene skal fordele Smørpuljen fortrinsvis i Forhold til leveret Mælk, betyder, at de Landmænd, som bruger meget Smør, faar meget ringere Del i Smørpuljen end de, der ikke bruger noget Smør.

Derfor kan man ikke øge Hjemmeforbruget af Smør, saa længe vi har den nuværende Smørordning. Jeg har da ogsaa allerede for ikke saa kort Tid siden i det Landstingsudvalg, der behandler det Afsnit af Kriseloven af December 1933, der vedrører Kornloven, fremsat et Ændringsforslag til det Afsnit, der omhandler Smørordningen, og dette Ændringsforslag gaar ud paa at søge at imødekomme de Ønsker, som man kan nære til en Forbedring af Smørordningen i Henhold til de Erfaringer, man siden har gjort.

Der er mange, som er af den Opfattelse, at det gælder om at forøge Smørforbruget her i Landet, men Opfattelsen af, hvorledes det skal gennemføres, er ikke den samme hos de forskellige. Nogle mener, at det, der drejer sig om, er at gøre Margarinen dyrere eller forbyde Margarinen. Jeg er af den Opfattelse, at det vilde være langt mere fremmede for det Formaal at gaa en anden Vej, nemlig at formindske Smørprisen for dem, der ikke har Raad til at betale den Pris, der nu maa betales for Smørret.

Alle, der har undersøgt dette Spørgsmaal, ved, at Smørforbruget her i Landet er meget ringe i Forhold til Forbruget af Margarine og Fedt, og vi ved ogsaa, at det er en bestemt Gruppe af Befolkningen, der køber Smør, nemlig den mere velhavende Del af Befolkningen. Det vil altsaa sige, at det kriseramte Landbrug og den øvrige mindre bemidlede Del af Befolkningen, Arbejdere og ligestillede, ikke i Øjeblikket

køber nævneværdigt af Smør. Hvis man nu vil øge Smørforbruget ved at fordyre Margarinen eller ved at forbyde Margarinen, vilde det først og fremmest gaa ud over dem, der har daarlig Raad til at købe Smør til de nuværende Priser og ogsaa vil have meget daarlig Raad til at købe Margarine.

Jeg er derfor ikke sikker paa, at man vil forøge Smørforbruget ved at gaa denne Vej. Man kan nok fastsætte en Pris, der skal betales, men ingen garantierer, at Befolkningen har Raad til at betale denne Pris, og der er desuden saa mange Fødevarer her i Landet, som Forbruget kan kaste sig over i Stedet for Smørret, saa det er ikke sikkert, at man, fordi man formindsker Margarineforbruget, faar det øgede Smørforbrug, man har tænkt sig. Endelig maa man huske paa, at kan Befolkningen ikke faa Raad til at købe nogen af disse Fedtstoffer, fordi de alle sammen bliver dyre, har man jo endelig den Udvej at smøre tyndere paa og leve tarveligere.

Af rent saglige Grunde tror jeg derfor ikke, man opnaar Formaalet ved at gaa denne Vej. Jeg vilde for øvrigt ogsaa anse det for ganske urimeligt, thi det er meningsløst at fordyre nogle af de vigtigste Produkter, vi har, naar man kan opnaa Formaalet paa en anden Maade. Jeg har derfor tilladt mig at stille et Ændringsforslag, der gaar ud paa at fremme Smørforbruget ved at gøre Smørret billigere for den Del af Befolkningen, som ikke har Raad til at betale de nuværende Priser. Jeg har nemlig foreslaaet, at der gives Landbrugsraadet og Landbrugsministeren Bemyndigelse til at fritage for Betaling af Afgiften for Landboere, Hospitaler, Sygehuse o. lign. samt for mindre bemidlede uden for Landbruget.

Det skal naturligvis ske paa den Maade, at man gør Smørafgiftskontoret, der er nedsat af Landbrugsministeriet i Forbindelse med Landbrugsraadet, og som gennemfører den nuværende Smørordning, til en Smørcentral, der behersker Udførselen og bestemmer, i hvilket Omfang det er nødvendigt at øge Smørforbruget. Det vil nemlig være uklogt at gøre det efter ganske bestemte Linier, det maa naturligvis gøres paa den Maade, at man ikke tilfører det udenlandske Marked mere, end man skønner, dette kan tage og give en højere Pris for. Derfor maa man have en Smørcentral, som beherskes af de sagkyndige, og det maa være Landbrugsministeriets Smørkontor, der bestaar af Andelsorganisationerne og de private Smøreksporthorer. Det er navnlig i en vis Periode af Aaret, vor Smørudførsel